Gemeente Raalte

Collegevoorstel

Onderwerp	'Roalter geld, dat telt.'
Zaaknummer	3904-2021
B&W vergadering	26 januari 2021
Integrale advisering	Dieger ten Berge, Jetty Looijenga, Janneke Oosterveen
Portefeuillehouder	Mevr. G.H. (Gerria) Toeter
Voor informatie	Judith Broekhuizen

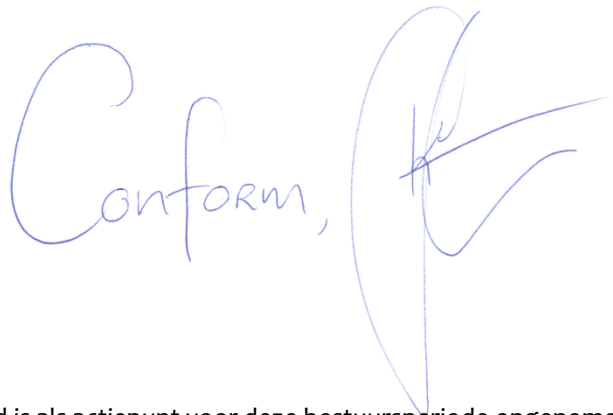
Bestuurssamenvatting

Met dit voorstel willen we u informeren over de stand van zaken van de geprioriteerde acties en het vervolg van het project herijking subsidies.

Beslispunten

1. Kennis nemen van de stand van zaken van de geprioriteerde acties;
2. In te stemmen met het voorgestelde experiment voor de herijking van de subsidies met de bibliotheek, WIJZ Welzijn en De Kern. In het experiment gaan we ervaring opdoen met het beter bereiken van maatschappelijke doelen van de gemeente;
3. De bijgevoegde informatienotitie aan de raad vast te stellen en aan te bieden aan de gemeenteraad.

Besluit

Inleiding

In het Roalter Akkoord is als actiepunt voor deze bestuursperiode opgenomen: *We herijken het subsidiebeleid zodat we meer vraaggericht kunnen werken en de administratieve last verlichten.*

De wens is om het huidige subsidiebeleid te herijken met drie belangrijke uitgangspunten:

1) **Meer flexibiliteit en beter kunnen aansluiten bij ideeën uit de samenleving:** de wens is om via subsidies flexibeler en sneller in te kunnen spelen op veranderingen in de gemeente Raalte.
2) **Minder administratie:** 'zoveel formulieren die ingevuld moeten worden!', we horen het regelmatig van subsidie-aanvragers. Onderdeel van het proces is dan ook dat we onderzoeken hoe het subsidieproces slimmer kan, waardoor er minder administratie nodig is – zowel voor de aanvragers als voor de gemeente.

3) **Het (beter) bereiken van maatschappelijke doelen van de gemeente,** zoals bijvoorbeeld de leefbaarheid van de dorpen, kwetsbare doelgroepen, sport, cultuur en het behoud vrijwilligers.

Op basis van deze opgave heeft in 2019 een brede maatschappelijke verkenning plaatsgevonden. Veel organisaties en mensen hebben mee kunnen denken over de herijking van de subsidies. Uit deze sessies zijn zes acties voortgekomen. Drie acties voor de korte termijn en drie acties voor de lange termijn:

Korte termijn:
1. Overzicht van subsidiemogelijkheden
2. Digitaal aanvragen mogelijk maken
3. Gemeente als subsidie-expert

Lange Termijn:
1. Meerjarige subsidies
2. Betere samenwerking tussen organisaties
3. Minder subsidiepotjes

Stand van zaken

In 2020 is prioriteit gegeven aan de acties op de korte termijn. Hier zijn inmiddels de eerste resultaten geboekt:

Ad. 1 Overzicht van subsidiemogelijkheden:
De wensen en behoeftes van subsidiepartners zijn middels een co-creatie sessie in kaart gebracht. In het eerste kwartaal van 2021 wordt de informatie op de website op basis van deze input verder verbeterd, waarbij we wederom samen met gebruikers testen of dit voldoet aan de wensen.

Ad. 2 Digitaal aanvragen van subsidies:
Hierbij gaat het om het digitaliseren van de aanvragen voor eenmalige subsidies en de aanvragen voor waarderingssubsidies. De aanvragen voor eenmalige subsidies zijn gedigitaliseerd. Het aanvraagproces is getest met gebruikers. In januari 2021 worden de issues uit de test verwerkt en vanaf februari 2021 zullen de eenmalige subsidies digitaal aangevraagd kunnen worden. In het eerste kwartaal 2021 start het proces voor het digitaal aanvragen van waarderingssubsidies.

Ad. 3 Gemeente als proactieve subsidie expert:
Een groot deel van dit thema wordt al opgevangen bij het thema ‘overzicht van subsidiemogelijkheden’. We onderzoeken momenteel welke mogelijkheden er nog meer zijn (zoals bijvoorbeeld het inzetten van één vast contactpersoon voor subsidies of het vaker organiseren van informatieavonden).

Met deze acties geven we inhoud aan de eerste twee uitgangspunten ‘meer flexibiliteit en minder administratieve lasten’. De verkenningsfase heeft echter nog onvoldoende input opgeleverd voor het uitgangspunt ‘beter sturen op maatschappelijke doelen’. We hebben toegezegd op dit onderdeel met een voorstel voor een vervolgproces te komen.

Vervolgproces

Ons subsidiestelsel is op dit moment grotendeels gefragmenteerd, sectoraal en aanbodgericht ingericht. Hierdoor blijft het aanbod min of meer jaarlijks hetzelfde, wordt dit aanbod nog onvoldoende getoetst bij inwoners en doelgroepen, is er weinig ruimte voor vernieuwing en nieuwe initiatieven, worden subsidiepartners onvoldoende geprikkeld om samen te werken en is er beperkte ruimte voor aansluiting bij veranderingen in de samenleving (zoals right-to-challenge). De inrichting van ons subsidiestelstel maakt flexibel en integraal sturen op veranderende maatschappelijke doelen lastig.

Onze gesubsidieerde partners spelen een belangrijke rol in het versterken van de sociale cohesie en de ondersteuning aan kwetsbare groepen. De herijking kan hier in deze corona-periode geen afbreuk aan doen. Daarom stellen we nu niet voor om het subsidiestelsel als geheel anders te organiseren, maar een experiment te starten met de Bibliotheek Salland, WIJZ Welzijn en Maatschappelijk Werk De Kern. In het experiment willen we ervaring opdoen met het beter bereiken van de maatschappelijke doelen van de gemeente. Hoe kan een slimme inzet van subsidies leiden tot meer integraliteit, maatwerk en vernieuwing?

In co-creatie met De Kern, WIJZ en de Bibliotheek gaan we werken aan het realiseren van één gezamenlijk maatschappelijk doel, te weten: *Samen met onze partners zorgen we ervoor dat iedereen zo lang mogelijk mee kan doen in de samenleving. Dit doen we integraal op het gebied van zorg, welzijn, jeugdhulp, onderwijs, werk en inkomen. Wanneer inwoners het op eigen kracht niet redden, kunnen zij terugvallen op een samenhangend aanbod dat aansluit bij de vraag vanuit de samenleving. Hierbij staat het leren van basisvaardigheden centraal.*
Een gezamenlijk doel bevordert de integraliteit van de aanpak en de organisatie-overstijgende samenwerking.
Qua sturing komt de focus te liggen op het samen met partners sturen op (sector-overschrijdende) maatschappelijke resultaten, ter vervanging van het sturen op activiteiten. De inwoner staat hierbij centraal.

We willen hiermee input ophalen om te kunnen gaan van een versnipperd veld van potjes en partijen naar een samenhangend en effectief netwerk van organisaties, inwoners en gemeente. Van een jaarlijks bureaucratisch proces van subsidieverlening naar een mix van meerjarige en incidentele subsidies, waarmee we flexibel inspelen op ideeën uit de samenleving. Gedurende dit proces leren we wat nodig is om ons subsidiestelsel zó te herijken, dat we de gestelde doelen ook daadwerkelijk kunnen bereiken. Begin 2022 leveren we een reflectieverslag op van dit experiment, met daarin geleerde lessen en adviezen. Op deze manier werken we stap-voor-stap samen met partners aan de herijking van subsidies. Uiteindelijk zal het landschap van subsidies – mede dankzij dit experiment - op lange termijn mogelijk kunnen veranderen. Het is aan de gemeenteraad om hier een besluit over te nemen.

Beoogd effect

1. Middels dit voorstel geven we invulling aan de ambities uit het Roalter Akkoord en de wensen met betrekking tot het uitgangspunt: ‘beter sturen op maatschappelijke doelen’ en nemen we de geprioriteerde acties voor de langere termijn mee: meerjarige subsidies, betere samenwerking tussen organisaties en minder subsidiepotjes.

Argumenten

2.1 *Om te komen tot een andere subsidiestructuur die aansluit bij de wensen en behoeftes in Raalte, starten we een experiment.*

De huidige manier van subsidiëren biedt weinig flexibiliteit. Die flexibiliteit is wel nodig om aan te kunnen blijven sluiten bij de vraag vanuit de samenleving en onze maatschappelijke doelen. Eventuele veranderingen in het subsidiebeleid hebben voor alle betrokkenen consequenties. Om goede aansluiting te houden met onze partners, trekken we samen op om meer flexibiliteit te creëren en daarnaast de slagkracht van de partners te behouden. Zo borgen we de continuïteit in 2021 van de maatschappelijk voorzieningen, die juist nu zo essentieel zijn voor de veerkracht van onze gemeenschap en de ondersteuning van kwetsbare inwoners.

2.2. *Omdat we samen met onze partners willen onderzoeken wat in Raalte werkt, starten we een gezamenlijk experiment.*
We kiezen voor een project met een experimenteel karakter om in samenspraak met drie partners te leren. We gebruiken de ervaringen van andere gemeentes en onderzoeken welke scenario’s van subsidieverlening voor Raalte effectief zijn.

2.3 *We kiezen juist deze partners omdat zij robuust genoeg zijn om op een dergelijk experiment mee te kunnen denken.*

Om te kunnen experimenteren, is het van belang om partners te vragen van voldoende kaliber. De beoogde partners Bibliotheek Salland, Wijz Welzijn en De Kern hebben in Raalte een bredere opgave en zijn robuust genoeg om op dit experiment mee te kunnen denken en doen.

3.1 Om de raad te informeren over de stand van zaken van het project 'Roalter geld, dat telt', is een informatienotitie opgesteld.
Bijgevoegde informatienotitie aan de raad geeft een beeld van de stand van zaken rondom de activiteiten per thema en het vervolgproces om beter te kunnen sturen op maatschappelijke doelen.

Naast deze informatienotitie, worden het College en de Raad tussentijds geïnformeerd. Begin 2022 wordt een reflectieverslag geleverd, waarin we de geleerde lessen delen. Zo borgen we de bestuurlijke betrokkenheid.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Kanttekeningen
Het beoogde effect van het experiment is helder. Maar de omstandigheden zijn onzeker en niet allemaal op voorhand beïnvloedbaar. Net als tijdens een zeilreis kan de zee onstuimig worden, kan het windstil worden en/of kunnen we onverwachte speedboten of olietankers tegenkomen. Om veilig de reis te kunnen maken is het daarom nodig dat er ruimte en tijd is om bij te sturen, zonder het doel uit het oog te verliezen.

We kiezen er niet voor om vooraf financieel te sturen op de subsidies en de herverdeling van subsidiegelden. In deze onzekere tijd achten we het niet verantwoord om als gemeente te snel te grote wijzigingen door te voeren. Daarom kiezen we voor de weg der geleidelijkheid en zorgvuldigheid. Zo blijven we een betrouwbare gemeente voor de gesubsidieerde partijen. Natuurlijk kan – als gevolg van dit experiment en de ambitie om meer te sturen op maatschappelijke doelen en vanuit de ideeën uit de samenleving te handelen – op termijn wel een flexibilisering van subsidies plaatsvinden.

Financiën
Dit voorstel heeft nu geen financiële consequenties. Intern is een projectleider aangesteld die dit project zal leiden. Het experiment kan worden uitgevoerd binnen de beschikbare middelen.
Het proces om de subsidies te herijken is geen bezuiniging.

Vervolg
De partners in het experiment worden bestuurlijk en op managementniveau geïnformeerd over onze voornemens. Na besluitvorming over dit voorstel gaan we in samenspraak het experiment opzetten en uitvoeren.

Communicatie
Bij een positief besluit, wordt de bijgevoegde informatienotitie gedeeld met de raad. In het eerstvolgende Rond-de-tafel-gesprek voor het Sociaal Domein zal de raad worden bijgepraat en is er ruimte voor de raad om eventuele vragen te stellen.

Bijlagen
Bijlage 1: informatienotitie aan de raad